

Kıtır'ın

evlat edinilme öyküsü

Özgür AKÇAÖZ DÜVEN
Sosyal Hizmet Uzmanı

Bu kitap Avrup Birliği Sivil Düşün Programı Savunuculuk ve Kampanya
Desteği İle Basılmış Olup Ücretsizdir.

Sevgili Okuyucu ;

Bu kitap ,evlat edinen ailelerin çocuklarına evlat edinildiğini söylerken yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır.Ülkemizde evlat edinen aileler için hazırlanmış herhangi bir materyalin olmaması nedeniyle, Sosyal Hizmet Uzmanı olarak alanda çalışırken gördüğüm bir eksikliği gidermek için düşünülmüştür. İlk bölümde evlat edinen ebeveynler için bir mektup vardır. İkinci bölümde ise evlat edinilen çocuğa okunmak üzere bir öykü bulunmaktadır.

Evlat edinildiğini bu öykü ile öğrenecek değerli çocukların izniyle , oğullarım Ege ve Can, yeğenlerim Mete ve Alya'ya ithaf edilmiştir.

İyi okumalar .

Özgür AKÇAÖZ DÜVEN

Sosyal Hizmet Uzmanı

EVLAT EDİNER ANNE BABAYA MEKTUP

Sevgili Anne Babalar ,

Belki uzun zamandır bir çocuk sahibi olmak istiyordunuz, tedavi gördünüz, tüp bebek denediniz, belki özel diyetler yaptınız, dualar ettiniz ama olmadı. Uzun ve yorucu bir süreçten sonra karar verdiniz evlat edinmeye. Evlat sahibi olmak için ille de biyolojik anne baba olmaya gerek yoktu tabi ki. Bir çocuğa emek vermek, onu koşulsuz sevmek onun anne babası olmak için yeterliydi. Kafanızdaki sorulardan, gelgitlerden sonra bir çocuk evlat edindiniz. Muhakkak onu çok severek büyötmektesiniz. Bebeğiniz giderek büyömekte ve pek çok şeyi merak etmektedir. Büyömekte olan bebeğinizin meraklı sorularıyla bir yandan gururlanıp, umutlanırken, bir yandan da kafanızın içinde gezinen, düşündükçe göğsünüzü daraltan başka sorular var değil mi?İçinizi sıkan sorular şunlar olabilir mi?

Evlat edinme söylenmeli mi ?

YANIT : Kesinlikle EVET

NEDEN SÖYLENMELİ?

Öncelikle her çocuğun bu gerçeğı bilmeye hakkı vardır. Bu bir insanlık hakkıdır.

Ebeveynlerinden evlat edinildiğini öğrenmeyen çocukların bunu çevreden başka kişilerden duyma ihtimali yüksektir. Bunu başkalarından duymak anne baba ve çocuk arasındaki güven ilişkisini zedeler. Güven ilişkisinin zedelenmesi aile içinde çıkabilecek başka sorunlara zemin hazırlar.”Eğer çocuk ailesinden değil de başka kişilerden duyarsa özellikle ergenlik döneminde aşılması zor sorunlar ortaya çıkabilmektedir”¹

İlerleyen yaşlarda çocuk anne baba ile olan fiziksel benzerliğini irdeler ve “Neden benzemiyorum?” sorusuna cevap arayabilir.

Genetik sağlık sorunları ortaya çıkabilir. Evlat edinildiğı bilmeyen bir kişi için genetik sağlık sorunları riskli bir durum yaratabilir.

Reşit oldukları zaman çocuklar, nüfus ile ilgili yapacakları herhangi bir resmi işlemde (askere gitmek, nikah işlemleri yaptırmak vb) evlatlık olduklarını nüfus kayıtlarından görecektir.

SÖYLENMESİ GEREKEN UYGUN ZAMAN DİLİMİ NEDİR?

“Çocuğa evlat edinildiğini söylemek için en uygun yaş okul öncesi dönemi olan 3-6 yaş arasıdır.”²
Okul öncesi dönemde evlat edinildiğı öğrenen çocuklar, bu durumu daha kolay kabullenebilmektedirler.

1 Semerci,B,(2006).Birlikte Büyötelim Çocuk Ruh Sağlığı.İstanbul: Alfa Yayınları

2 Semerci, B.(2006).Birlikte Büyötelim Çocuk Ruh Sağlığı.İstanbul:Alfa Yayınları

NE ZAMAN SÖYLENMEMELİ ?

Okul öncesi dönemde evlat edinildiği söylenmemiş çocuklara evlat edinilmenin söylenmesi için uygun bir zaman belirlenmeli, çocuğun yoğun stres yaşadığı sınav dönemi, ergenlik dönemi, yakını kaybettiği bir dönem, ebeveynlerin boşanma süreci, arkadaşları ya da ailesi ile sorun yaşadığı bir dönemde söylenmemelidir.

NASIL SÖYLENMEMELİ ?

“Yaklaşık 3-4 yaşlarında çocuklar cinsel kimlik gelişimiyle ilgi “ Ben nereden geldim? Sizin düğününüzde ben neredeydim?” gibi sorular sormaya başlar. Bu yaşlarda gelen bu ve buna benzer sorular evlat edinilen çocuğa evlat edinilmeyi açıklamaya hazırlamak için en ideal zaman dilimidir. Çünkü çocuk bu soruyu sorduğu yaşlarda alacağı her cevabı sorgulamadan kabul etmeye hazırdır. Öz çocuk ya da evlat edinilme kavramlarının ne anlama geldiğini henüz bilmez. “³ Bu nedenle bu soru geçiştirilmeden cevaplanmalıdır. Örneğin, çocuğa “Anneden gelen yumurta ile babadan gelen tohumların birleşmesiyle annenin karnında bebek oluşur. Ama bazen anne baba çok istese de annenin karnında bebek oluşmayabilir” şeklinde bir açıklama ile çocuğun annenin karnında büyümediğine yönelik ilk mesajlar verilmelidir.

Bir sonraki aşama da çocuğun sorusu “Ben dünyaya nasıl geldim?” olacaktır ki bu soru yaklaşık 5-6 yaşlarını bulur. Bu soru cevaplanırken “Her anne baba çocuk sahibi olmak istediğinde anneden gelen yumurta ve babadan gelen tohumla annenin karnında çocuk oluşur. Bizde anne baba olmayı (ya da çocuk sahibi) olmayı çok istedik ama uzun bir süre çocuğumuz olmadı. Sonra senin gibi güzel birçok çocuğun bulunduğu bir kuruma gittik. Kuruma gittiğimizde, “Birçok çocuk arasından seni gördüm ,bize çok güzel gülümsedin ,seni görür görmez sana yaklaştım, kucağıma gelen ilk sen oldun. Sen bizi seçtin, biz de seni seçtik, biz birbirimizi sevdik, biz birbirimizi seçtik,” şeklinde bir açıklama yaparak, bu seçimin karşılıklı bir seçim olduğunu vurgulanmalıdır.”⁴

“Böyle bir açıklamayla çocuğu annesinin doğurmadığı, çocuğun farklı bir yerden alındığı gibi mesajlar çocuğa aynı anda verilebilir. Çocuğun bunu hemen anlaması beklenmemeli, gerekirse açıklamalar tekrarlanmalıdır. Çocuklar hoşlandıkları hikâyelerin tekrar tekrar anlatılmasını severler. Evlat edinilen çocuk da böyle bir açıklamayı defalarca duymak isteyebilir. O nedenle yapılan açıklama her seferinde aynı olmalı ve karşılıklı seçim vurgulanmalıdır. Anne babanın açıklamaları da tutarlı olmalıdır. Açıklamalar değiştirilirse çocuk kendisine yalan söylendiği gibi düşüncelere kapılabilir ve her şeyi reddedebilir.”⁵

³ Duygulu,S.(2010)Evlat Edinme ve Psikolojisi:Evlatlık Olduğu Çocuğa Söylenmeli mi? Nasıl Söylenmeli?. https://www.tavsiyeediyorum.com/makale_5106.htm (25/01/2019)

⁴ Razon ,N.Evlat Edinilmiş Çocuk ve Eğitimi.<https://www.ekipnormarazon.com/makalelerimiz/egiim/evlat-edinilmis-cocuk-ve-egitimi> (25.01.2019)

⁵ Duygulu,S.(2010)Evlat Edinme ve Psikolojisi:Evlatlık Olduğu Çocuğa Söylenmeli mi? Nasıl Söylenmeli?. https://www.tavsiyeediyorum.com/makale_5106.htm (25/01/2019)

Bu açıklamalar sırasında yaşına uygun yalın ve sade bir dil kullanılmalıdır. Sakin, kaygıdan uzak bir duruş sergilenmeli, olay abartılmamalı, aşırı bir duygusallık katılmamalıdır.

Çocuğun sorduğu kadarına cevap verilmeli , cevaplar ne az, ne çok olmalı ,cevaplarda gereksiz ayrıntılara girilmemelidir.

Öz anne babası tarafından istenmediği, terk edildiği, vazgeçildiği gibi ifadeler kullanılmamalıdır. (Anne baban seni terk etmiş biz de evlat edindik gibi) Öz ebeveynleri suçlayan ifadelerden kaçınılmalıdır. (Annen iyi bir anne olsaydı seni bırakıp gitmezdi gibi) Çocuğun eve geldiği ilk gün ailenin yaşadığı heyecan ve sonrasında evde yakınları ile yapılan kutlamalardan bahsedilerek kabul gören istenen bir bebek olduğu vurgusu da yapılabilir. Ebeveynlerin evlat edinmeyi söylemelerini zorlaştıran en önemli şeylerden birisi de çocuğun öz ailesi hakkında soracağı sorular ve öz aileye dönmek isteyebileceği endişesidir. Öz aile ile ilgili sorulara bildiğiniz kadarı ile yanıt verin. Fazla ayrıntıya girmeyin. Bu sorulardan dolayı kendinizi incinmiş , dışlanmış hissetmeyin. Onun hayatınızın bir parçası olduğunu, hayatının her döneminde koşulsuz yanında olacağınızı ifade edin.” Ancak çocuğun olumsuz davranışlarında onu bırakmakla tehdit etmek, bilinmeyen aileden gelen olumsuzlukları dile getirip, çocuğa söylemek onu yaralar. Unutmayın bir çocuk için anne baba demek onu koruyan, bakan ve en önemlisi seven ve kabul eden kişiler demektir. Onunla dürüst ve güvenli bir ilişki kurduğunuz zaman o sizin çocuğunuzdur ve bundan gurur duyacaktır.” ⁶

Değerli Anne Babalar ;

Çocuğunuza evlat edinilme söylenirken bu öykünün size yardımcı olabileceğini düşünmekteyim. Çocuk ile birlikte bu kitap defalarca okunabilir.”İşte biz de seni bu öyküdeki tavşan gibi evlat edindik , senin bizim çocuğumuz olmanı çok istedik” cümlesi belki de sizlere yardımcı olabilir.

Şimdi bu kitabı elinde tutan anne babalar olarak onun için ne kadar endişelendiğinizi, onu ne kadar çok sevdiğinizi tahmin etmek hiç zor değil. Çocuğunuza onu evlat edindiğinizi söylediğiniz o günün hayatınızın unutulmaz günlerinden biri olacağını biliyorum. İçinde hüznü barındırsa da o günün mutlu ve umutlu bir gün olarak anılarınızda yer almasını diliyorum.

⁶ Semerci, B.(2006).Birlikte Büyütelim Çocuk Ruh Sağlığı.İstanbul:Alfa Yayınları

KAYNAKÇA

Duygulu,S.(2010)Evlat Edinme ve Psikolojisi:Evlatlık Olduğu Çocuğa Söylenmeli mi?Nasıl Söylenmeli?.
https://www.tavsiyedyorum.com/makale_5106.htm (25/01/2019)

Razon ,N.Evlat Edinilmiş Çocuk ve Eğitimi.<https://www.ekipnormarazon.com/makalelerimiz/egitim/evlat-edinilmis-cocuk-ve-egitimi> (25.01.2019)

Semerci, B.(2006).Birlikte Büyütelim Çocuk Ruh Sağlığı.İstanbul:Alfa Yayınları

Yavuzer, H (2003)Çocuğu Tanımak ve Anlamak.İstanbul:Remzi Kitabevi

Kıtır'ın

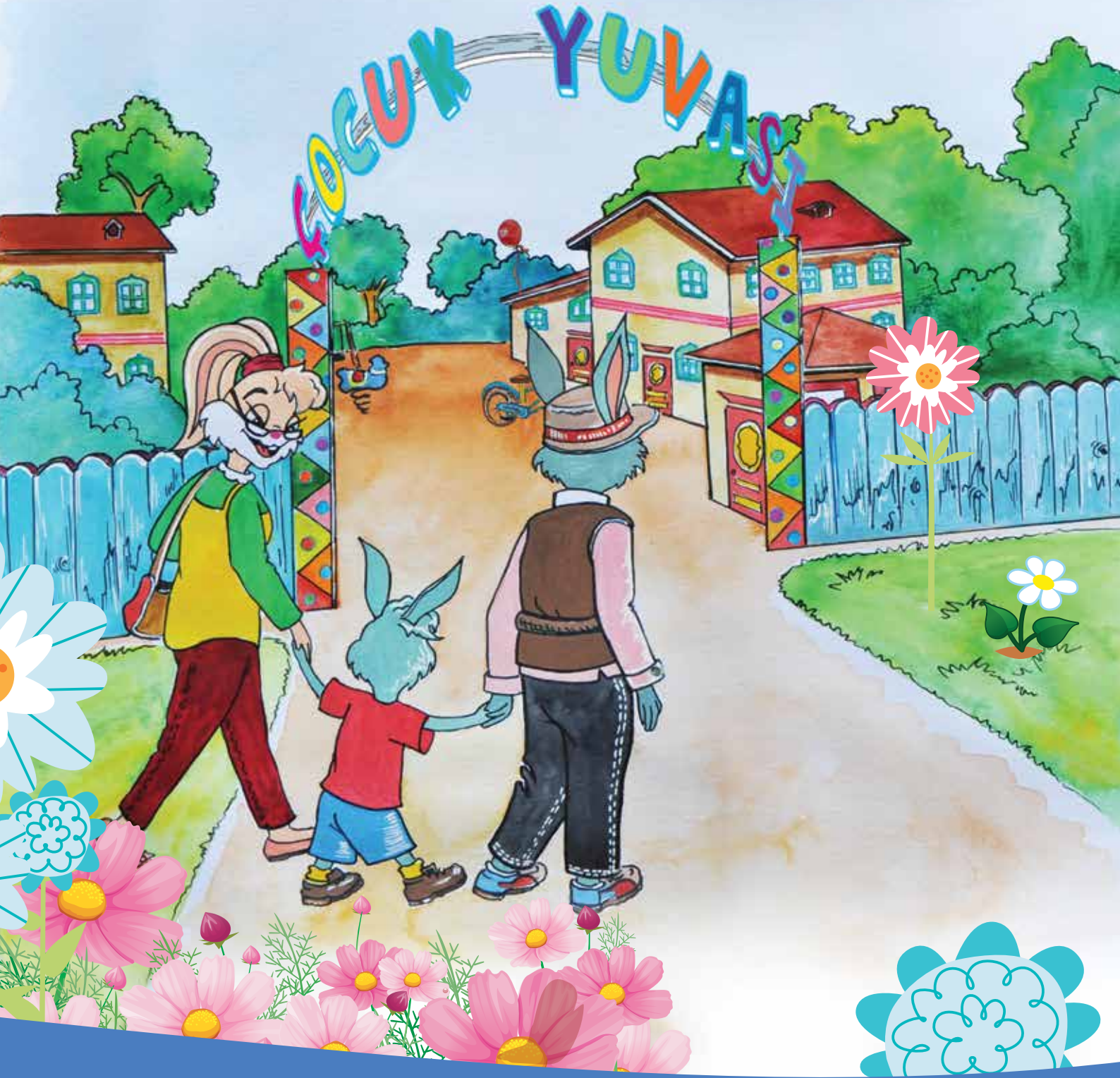
evlat edinilme öyküsü

Tavşan Kıtır, bu hafta sonu 6 yaşına girecekti. Artık bebek değildi. Büyümeye başlamıştı ve merak ettiği çok şey vardı. En çok da "Bebekler nasıl dünyaya geliyordu? Annesinin karnında nasıl büyümüştü?" bunu merak ediyordu. Bu hafta sonu kendisi için düzenlenecek 6. yaş doğum günü partisinden önce bu soruların yanıtını öğrenmek istiyordu. Annesine, "Bebekler nasıl dünyaya geliyor?" diye sormuştu.

Anne Tavşan;

- Kırtırcığım, seninle yarın bir gezi yapacağız , bu geziden sonra merak ettiğin soruların cevaplarını öğreneceksin. Kıtır geziyi duyunca çok heyecanlandı!
- Yaşasın! Geziye gidiyoruz! dedi.

Ertesi gün Kıtır Tavşan , annesi ve babası ile kocaman bahçesi olan, içinde iki katlı evlerin olduğu bir siteye geldiler .Bu sitenin bahçesinde çok güzel de bir park vardı. Bu parkta oynayan çocukların sayısının fazla olması Kıtır'ın dikkatini çekmişti.

Kendi apartmanlarında bu kadar çocuk yoktu. Ktır da bu parktaki çocuklarla koşup oynadı .Uzun süre oynadıktan sonra artık çok yorulmuştu. Onu parkın yakınındaki bankta oturup bekleyen annesinin yanına geldi.

Annesine;

- Anneciğim, burası çok güzelmış. Burada bir sürü çocuk var. Parkı güzel olan bu siteye yine gelelim.

Anne Tavşan:

- Kıtırcığım, burası çocuklar için yapılmış özel bir site. Buraya "Çocuk Yuvası" diyoruz. Buradaki çocuklar, onları dünyaya getiren anne ve babaları ile kalamadıkları için bu çocuk yuvasında yaşıyorlar.

Kıtır buranın nasıl bir yer olduğunu anlamaya çalıştı.

Baba Tavşan;

- Kıtırıcığım, bütün anne babalar için çocukları çok değerlidir. Ama bazen anne babalar, dünyaya gelen çocuklarını çok sevdikleri halde, bazı nedenlerle onlara bakamayabilirler. İşte o zaman bu çocuklar daha iyi yetişmeleri için çocuk yuvasına alınır. Bu gördüğün evlerde yaşar, buradan okula gidip gelirler. Buradaki görevliler de onların okullarıyla, yemekleriyle, hastalıklarıyla ilgilenir, onlara bakarlar.

Söze Anne Tavşan devam etti:

- Kıtırıcığım, buradaki çocuklardan bazıları evlat edinilebilir. Yani bir aile gelip, buradaki çocuklardan birinin annesi ve babası olur, onu alıp evine götürür. Bir aile olurlar.

Anne Tavşan;

- Hani sen bana hep soruyordun. Seni nasıl dünyaya getirdiğimi merak ediyordun. Bütün bebekler annelerin karnında büyüüp dünyaya gelirler. Ama ben karnımda bir bebek büyütemedim. Bir bebeğin olsun çok istedim. Ben de seni evlat edindim. Baban ve ben bir bebek evlat edinmek için çocuk yuvasına geldik. Burada seni görür görmez çok sevdik. Sen de bize gülümsedin. Seninle bir aile olmak istedik. Sen bizim kalbimizde büyüdün. Senin gibi bir oğlum olduğu için çok mutluyum.

Kıtır, diğer çocuklardan farklı olarak annesinin karnında değil de kalbinde büyümüş bir bebeği. Annesi ve babası Kıtır'a sıkıca sarıldı.

Nihayet hafta sonu geldi ve Kıtır'ın doğum günü partisi başladı.Partide Kıtır'ın sevdiği tüm yakınları vardı.Kuzenleri Pıtır ve Çıtır ile birlikte pastasının mumlarını üfledi.Babası ona uzun zamandır istediği bisikleti almıştı.Kıtır kuzenleri ile bisikletine binerek eğlendi.

Akşam olup yatma vakti geldiğinde Kıtır'a annesi iyi geceler diledi.

Kıtır:

- Anneciğim, iyi ki karnında bebek büyütemedin de beni çocuk yuvasından evlat edindin. Sana çok Teşekkür ederim.

Anne oğul birbirlerine her zamankinden daha sıkı sarılıp iyi geceler dilediler. Kıtır, yorgundu ama mutlu bir uykuya daldı...

"Bu kitap Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla aktivist **Özgür AKÇAÖZ DÜVEN** 'e aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır."